

Сарајево, 28.10.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 21.10.2019.- 25.10.2019.**

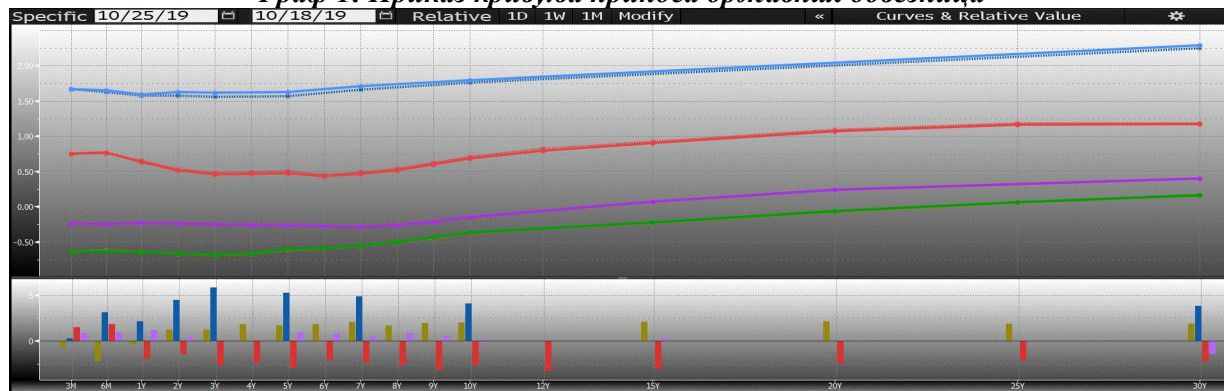
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	18.10.19	-	25.10.19		18.10.19	-	25.10.19		18.10.19	-	25.10.19		18.10.19	-	25.10.19	
2 године	-0,66	-	-0,65	↗	1,57	-	1,62	↗	0,54	-	0,52	↘	-0,23	-	-0,23	→
5 година	-0,62	-	-0,60	↗	1,57	-	1,62	↗	0,51	-	0,48	↘	-0,27	-	-0,26	↗
10 година	-0,38	-	-0,36	↗	1,75	-	1,79	↗	0,71	-	0,68	↘	-0,13	-	-0,14	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси			
	18.10.19	-	25.10.19	
3 мјесеца	-0,605	-	-0,618	↘
6 мјесеца	-0,610	-	-0,632	↘
1 година	-0,626	-	-0,625	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 25.10.2019. године (пуне линије) и 18.10.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

ЕЦБ је у складу с очекивањима задржала непромијењеном референтну каматну стопу (0,0%), депозитну стопу (-0,50%) те стопу по којој кредитира банке (0,25%). Такође, потврђено је да ће од новембра куповати обвезнице у износу од 20 милијарди EUR мјесечно и да ће то трајати „све док буде потребно“. На пратећој конференцији за новинаре предсједник Draghi, којем је ово била посљедња сједница, изјавио је да ЕЦБ у скоријој будућности не види ризик могућег достизања лимита куповина обвезница путем програма квантитативних олакшица. Као и раније, и на овој сједници је поново наглашена потреба за фискалним стимулансима, али без навођења конкретних чланица еврозоне. Одлуке које су донесене на септембарској сједници УВ ЕЦБ Draghi је описао као позитивне, узимајући у обзир да све што се након тога десило показује да је одлучност овог тијела да на вријеме дјелује била оправдана. Упркос слабом привредном расту широм еврозоне, Draghi је инсистирао да користи од стимулативне монетарне политике увелико премашују ризике који иду уз њу те је одбацио наводе да јавно разилажење мишљења унутар УВ ЕЦБ „квари његово наслеђе“. Draghi је признао да ЕЦБ пажљиво прати било какве ненамјерне посљедице ултраниских и негативних каматних стопа, али додао да су исте стимулисале привреду

путем повећаног кредитирања и да су помогле да повећају запосленост. Као највећи ризик по еврозону наведено је успорење привредног раста, а као основни ризици трговинске несугласице, Брегзит и слично. Ипак, Draghi је изјавио да тренутни подаци указују на умјерен, али позитиван раст у другој половини текуће године. На крају седмице објављене су и кварталне пројекције професионалних прогнозера које су показале да је дошло до смањења прогноза кретања инфлације, као и раста БДП-а у односу на оне из претходног квартала. Прогнозе стопе инфлације у еврозони су за 2020. годину смањене за 0,2% на 1,2%, док су за текућу и 2021. годину прогнозе смањене за по 0,1%, на 1,2% и 1,4%, респективно. Дугорочне прогнозе инфлације су непромијењене те и даље износе 1,7%, а што је и даље испод циљаног нивоа од око 2%. Такође, прогнозе раста стопе БДП-а у еврозони су за ову и 2021. годину смањене за по 0,1% на 1,1% и 1,3%, респективно, а за 2020. годину на 1,0% (за 0,3% мање у односу на прогнозе из трећег квартала). Дугорочне прогнозе раста БДП-а су непромијењене те износе 1,4%. Истраживање ЕЦБ је показало да су банке у еврозони у трећем кварталу ублажиле стандарде кредитирања те да очекује да ће такви остати и у посљедњем кварталу ове године.

Почетком прошле седмице приноси сигурнијих обвезница су биљежили раст, али највише под утицајем позитивних сигнала везано за трговинске преговоре САД и Кине. Већ наредног дана приноси обвезница дужег рока доспијећа су кориговани на ниже, а благи пад је настављен до четвртка. Поновни раст приноса забиљежен је у петак, а на то су још једном утицала повећана очекивања да би у новембру могло доћи до потписивања прве фазе споразума између САД и Кине. На седмичном нивоу приноси њемачких обвезница су повећани између 1 и 2 базна поена. Нешто већи раст приноса од 5 базних поена у овом периоду забиљежен је код италијанских и шпанских обвезница краћег рока доспијећа. На крају протекле седмице агенција за додјелу кредитног рејтинга S&P је повећала рејтинг Грчке за једну степеницу на ББ- са Б+, с тим да су изгледи рејтинга и даље „позитивни“.

Европска комисија је послала захтјев за додатно образложење нацрта буџета за 2020. годину за пет чланица еврозоне, због ризика да би њихови буџети могли угрозити фискална правила. Те земље су: Француска, Белгија, Шпанија, Италија и Португал. Иако је ниво буџетског дефицита Италије у складу с правилом (до 3% БДП-а), ЕК захтијева од Италије да дефицит буде и мањи, како би се смањио укупан дуг земље. Однос дуга и БДП-а Италије је закључно с јуном износио 138% (горња граница је 60%), што након Грчке представља највећи ниво дуга у еврозони.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Однос дуга и БДП-а – ЕЗ (Г/Г) 2018.	-	85,9%	85,1%
2.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (прелим.) ОКТ	-6,8	-7,6	-6,5
3.	Ifo пословно повј. у наредних 6 мјесеци – Њемачка ОКТ	91,0	91,5	90,9
4.	Индекс пословног повјерења – Француска ОКТ	106	105	106
5.	PMI композитни индекс – ЕЗ (прелим.) ОКТ	50,3	50,2	50,1
6.	PMI композитни индекс – Њемачка (прелим.) ОКТ	48,8	48,6	48,5
7.	PMI композитни индекс – Француска (прелим.) ОКТ	51,0	52,6	50,8
8.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г) АВГ	-	-0,4%	1,8%
9.	Потрошња становништва – Холандија (Г/Г) АВГ	-	1,4%	1,5%
10.	Стопа незапослености – Финска СЕП	-	5,9%	6,1%
11.	Стопа незапослености – Шпанија (квартално) III квартал	13,75%	13,92%	14,02%
12.	Промјена броја незапослених – Француска (у '000) III квартал	-	3.364,5	3.377,3

САД

Финансијско тржиште у САД протекле седмице је било релативно мирно. Министар трговине САД Ross је изјавио да би нови трговински преговори с ЕУ могли бити алтернатива наметању царина на увоз аутомобила наредног мјесеца. САД су у петак почеле примјену тарифа на увоз из ЕУ у вриједности од око 7,5 милијарди USD, а које су резултат пресуде Свјетске трговинске организације везано за илегалне субвенције Airbusа. Предсједник САД Trump је изјавио да се нада

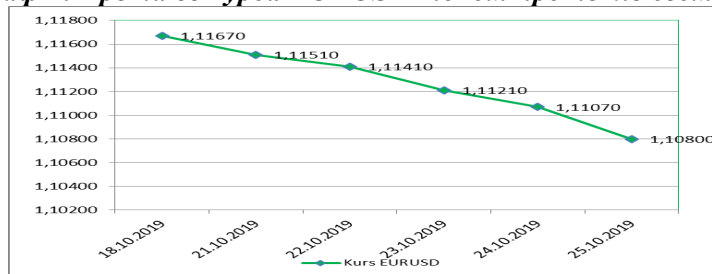
да ће „фаза 1“ трговинског споразума бити потписана на састанку наредног мјесеца у Чилеу. У петак су званичници Кине потврдили да та земља има за циљ купити најмање 20 милијарди USD вриједности америчких пољопривредних производа у наредној години, након дјелимично постигнутог споразума са САД. Тиме би ниво увоза америчких пољопривредних производа у Кину био приближан оном из 2017. године, прије него што је предсједник Trump почео трговински рат. Наведено је позитивно дјеловало на очекивања да би потписивање „фазе 1“ трговинског споразума могло да се деси у новембру. Према резултатима Reutersове анкете, економски аналитичари су става да недавно примирје у трговинском рату између САД и Кине није економска прекретница и није учинило ништа да смањи ризик везано за рецесију у САД у наредне двије године.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	PMI индекс прерађивачког сектора Р	ОКТ	50,9	51,5	51,1
2.	PMI индекс услужног сектора Р	ОКТ	51,0	51,0	50,9
3.	Обим поруџбина трајних добара Р	СЕП	-0,7%	-1,1%	0,3%
4.	Захтјеви за хипотекарне кредите	18. ОКТ	-	-11,9%	0,5%
5.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	19. ОКТ	215.000	212.000	218.000
6.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења	20. ОКТ	-	63,4	63,5
7.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Ричмонда	СЕП	-7	8	-9
8.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Канзас С.	СЕП	-3	-3	-2

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад с нивоа од 1,1167 на ниво од 1,1080, што представља пад од 0,78% на седмичном нивоу.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Протекла седмица је у Великој Британији и даље била под утицајима одлука о Брежиту и продужења рока за Брежит. Споразум који је премијер Johnson постигао с ЕУ је прошао прву препреку у Парламенту, али су заступници одбацили „програм покрета“ премијера Johnsona којим се ограничава провјера закона на свега три дана у настојању да се испоштује 31.10.2019. године као рок за Брежит, чак и након што је Johnson запријетио да ће исти повући и затражити опште изборе. У таквим околностима, Парламент је присилио премијера Johnsona да писменим путем затражи продужење Брежита.

ЕУ је у петак прихватила да се коначан рок за Брежит продужи. У нацрту одлуке ЕУ о продужењу Брежита наведено је да је период продужења у складу с чланом 50. Уговора о ЕУ те да се продужава до 31. јануара 2020. године. Поред тога, ЕУ је сугерисала да ово продужење искључује било какво поновно отварање споразума о повлачењу, такође се истиче у одлуци коју је усвојила ЕУ, те је наглашено да је Велика Британија још увијек пуноправни члан ЕУ који има одређене обавезе везано за уплате у буџет ЕУ све док не напусти ЕУ, као и да не треба да трага за начинима да зауставља кључне одлуке ЕУ. Раздвојеном Парламенту Велике Британије даје се додатно вријеме да одлучи о позиву премијера Johnsona за пријевремене изборе.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене кућа (Г/Г) ОКТ	-	-0,2%	0,2%
2.	Позајмице јавног сектора (у млрд GBP) СЕП	8,9	8,7	4,9
3.	СBI пословни оптимизам ОКТ	-30	-44	-32
4.	Хипотекарни кредити СЕП	42.350	42.310	42.527

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,86097 на ниво од 0,86372, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,2984 на ниво од 1,2827.

ЈАПАН

Reuters је прошле седмице објавио вијест да јапанска Агенција за финансијске услуге и BoJ захтијевају од системски важних банака провођење тестова на стрес користећи заједничке сценарије и заједничко прегледање резултата. Наводи се да ће седам већих јапанских банака спровести те тестове, а примарни циљ је припремити банке на турбуленције на финансијском тржишту у случају глобалне рецесије или дуготрајног трговинског рата између САД и Кине. Сценарији би требало да претпоставе нагли скок JPY те пад на тржиштима акција.

Гувернер BoJ Kuroda је изјавио да ће BoJ смањити краткорочне и средњорочне каматне стопе, уколико то буде потребно, како би се ублажила монетарна политика, те је сугерисао да ће даље продубљивање негативне зоне каматних стопа бити главно средство у борби против раста иностраних ризика. Kuroda је, такође, истакао да BoJ већ има флексибилан оквир који јој омогућава да убрза куповине ETF-ова уколико тржишта постану нестабилна.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

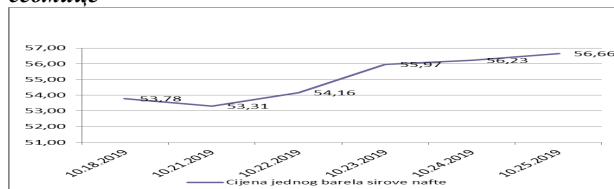
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс (у млрд JPY) СЕП	54,0	-123,0	-143,5
2.	Извоз (Г/Г) СЕП	-3,7%	-5,2%	-8,2%
3.	Увоз (Г/Г) СЕП	-2,8%	-1,5%	-11,9%
4.	Индекс укупних индустријских активности (М/М) АВГ	0,1%	0,0%	0,2%
5.	PMI индекс прерађивачког сектора Р ОКТ	-	48,5	48,9
6.	PMI индекс услужног сектора Р ОКТ	-	50,3	52,8
7.	Водећи индекс F АВГ	-	91,9	93,7
8.	Коинцидирајући индекс F АВГ	-	99,0	99,7
9.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) F СЕП	-	-35,5%	-37,0%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 121,07 на ниво од 120,41, што представља седмични пад од 0,55%. JPY је депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 108,45 на ниво од 108,67.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 53,78 USD (48,16 EUR). Током протекле седмице забиљежен је растући тренд цијене овог енергента. Аналитичари Goldman Sachs очекују да ће се цијена једног барела сирове нафте током 2020. године кретати на нивоу од око 60 USD, чак и уколико ОПЕКС+ задржи производњу на нивоу из четвртог квартала ове године. Средином седмице појавиле су се шпекулације да би ОПЕКС+ могао у наредном периоду смањити производњу више него је то предвиђено садашњим споразумом, а што је утицало на раст цијене нафте. На раст цијене нафте утицај су имале и вијести да су залихе нафте у САД у прошлој седмици смањене први пут од почетка септембра. АРП је објавила да су залихе смањене за 1,7 милиона барела у седмици закључно са 18. октобром, на укупних 433,2 милиона барела. Производња нафте у Русији је у прве три седмице октобра била већа од лимита који су поставили ОПЕКС и остали савезници за 47.000 барела дневно. Русија, која је заједно са Саудијском Арабијом омогућила да се ограничи производња ОПЕКС+ у 2020. години, је имала прилично шаролику производњу у овој години. У прва четири мјесеца 2019. године није успјела да испуни план, али су застоји у токовима нафте кроз највећи нафтовод утицали на то да се производња врати на договорене нивое током маја, јуна и јула. Крајем седмице цијена нафте је наставила да биљежи раст, како су се појавиле вијести да постоје знакови напретка у преговорима на релацији Кина-САД. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте износила је 56,66 USD (51,14 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.490,05 USD (1.334,33 EUR).

Почетком седмице цијена злата није биљежила значајне промјене јер су инвеститори били у ишчекивању сигнала могуће одлуке Феда о евентуалној промјени референтне каматне стопе на сједници која се у овој седмици одржава. Крајем седмице цијена злата је биљежила раст и премашила је ниво од 1.500 USD по унци након што су објављени слабији економски подаци за Европу и Јапан, чиме су појачане шпекулације о даљим монетарним олакшицама од стране глобалних централних банака. Централне банке широм свијета настављају да појачавају ликвидност финансијског тржишта, те је тешко предвидјети сценарио у којем ће цијена злата биљежити значајан пад дужи временски период. Поједини званичници сматрају да су инвеститори заинтересовани да у својим портфељима имају злато, што би могло имати позиван утицај на раст цијене овог племенитог метала.

Крајем седмице, тачније у петак, цијена злата је наставила да биљежи раст, те је достигла ниво преко 1.500 USD по унци, под утицајем очекивања да ће Фед смањити референтну каматну стопу, због појачаних геополитичких ризика на релацији Кина-САД, али и након што је премијер Велике Британије Johnson позвао на пријевремене изборе. Цијена злата је забиљежила благи раст од 0,98% у односу на седмицу раније. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.504,63 USD (1.357,97 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

